

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002856

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України № 29-ОП від 28.08.2025 року.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкарупа Ганна Миколаївна

2. Ganna M. Shkarupa

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8013-5399

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 015 Професійна освіта

Дата захисту: 13-08-2025

Спеціальність за освітою: Образотворче мистецтво, креслення та праця

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10415

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.33, 14.01.45

Тема дисертації:

1. Розвиток художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів у мистецьких коледжах
2. Development of artistic and constructive competence of future designers in art colleges

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене теоретичному узагальненню і розв'язанню актуального наукового завдання – розвитку художньо конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів в мистецьких коледжах та містить результати експериментальної перевірки запропонованої моделі цього розвитку. У роботі розглянуто психологічні, соціальні та філософські аспекти процесу розвитку означеної компетентності майбутніх фахівців з дизайну та з особливості організації освітнього процесу за спеціальністю 022 «Дизайн» (за спеціалізаціями) в мистецьких коледжах України. Конкретизовано суть поняття «художньо-конструктивна компетентність майбутніх дизайнерів» як інтегрального особистісного новоутворення, що є складовою базової професійної компетентності дизайнера. Однією з ключових характеристик якої є здатність особистості аналізувати конструктивну будову об'єктів, предметів та явищ з метою їхнього художнього відтворення, реконструкції, або створення нового, оригінального продукту дизайну. Наукова новизна

одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що вперше: – теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів: використання в освітньому процесі закладів фахової передвищої освіти проектних технологій; оновлення змісту професійної освіти з урахуванням сучасних технологій та поглиблення міжпредметних зв'язків дисциплін професійного спрямування, системне стимулювання мотивації студентів до набуття професійних знань, умінь та навичок в процесі професійної підготовки в мистецьких коледжах. Концептуальною основою для реалізації означених педагогічних умов стали компетентнісний, інтегративний, особистісно орієнтований, суб'єктно-діяльнісний, системний та аксіологічний підходи; – розроблено модель розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів у коледжах у процесі фахової підготовки, що розкриває логіку досягнення запланованих результатів. Запропонована модель візуалізує мету, завдання, методологічні підходи та принципи, етапи, технології, зміст, форми педагогічного впливу на здобувачів освіти, критеріїв оцінювання та показників рівнів розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів як цілісну системну концепцію. У моделі визначено методологію досліджуваного процесу, встановлено функціонально-рольові залежності між структурними складниками та унаочнено етапи педагогічних дій (візуалізаційно мотиваційний, композиційно-конструктивний, художньо-проектувальний). Модель розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів в закладах фахової передвищої освіти складається з чотирьох взаємопов'язаних блоків (цільового, змістового, діяльнісного, результативного), в ній визначено і конкретизовано компоненти, етапи та рівні розвитку художньо конструктивної компетентності; – розроблено технологію розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів у коледжах у процесі фахової підготовки, яка комплексно поєднує традиційні засоби продуктивного навчання з дидактичними можливостями сучасних педагогічних технологій – модульної, дослідницької (евристичної), проблемної; форм проблемно-розвивального навчання, розвитку професійних знань, умінь, навичок, цінностей і особистісних якостей здобувачів освіти, та їхнє включення у різновиди форм організації освітнього процесу та навчальних занять, у яких пояснювально-ілюстративні, репродуктивні методи навчання системно-послідовно замінюються продуктивними, творчими способами опанування художньо-конструктивною компетентністю; – удосконалено діагностичний інструментарій оцінювання рівнів сформованості художньо-конструктивної компетентності майбутніх; – набуло подальшого розвитку змістове наповнення поняття «розвиток художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів».

2. The dissertation study is devoted to the theoretical generalization and solution of the current scientific task – the development of artistic and constructive competence of future designers in art colleges. It includes the results of an experimental verification of the proposed model for such development. The research examines the psychological, social, and philosophical aspects of the development of the specified competence among future design professionals, as well as the peculiarities of organizing the educational process in the specialty 022 «Design» (by specializations) in Ukrainian art colleges. The concept of «artistic and constructive competence of future designers» is specified as an integral personal formation that is a component of the basic professional competence of a designer. One of the key characteristics of which is the ability of an individual to analyze the constructive structure of objects, subjects and phenomena for the purpose of their artistic reproduction, reconstruction, or creation of a new, original design product. The importance of developing artistic and constructive competence is driven by the growing number and diversity of professional responsibilities and modern labor market requirements for the quality of graduates' professional training in pre-higher educational institutions of design. Scientific novelty of the dissertation results is that for the first time: – pedagogical conditions for the development of artistic and constructive competence of future designers have been theoretically substantiated and experimentally tested. These include the use of project technologies in colleges, content adaptation of professional education with modern technologies and interdisciplinary integration, and systematic motivation for acquiring professional knowledge, skills, and abilities in the process of professional training in art colleges. The conceptual basis for the implementation of the specified pedagogical conditions was the competency-based, integrative, learner-centered, subject-activity, systemic and axiological approaches; – a

model for the development of artistic and constructive competence of future designers in colleges in the process of professional training has been developed, outlining the logical structure of achieving the intended outcomes. The model visualizes goals, tasks, methodological approaches and principles, stages, technologies, content, forms of pedagogical influence, evaluation criteria, and indicators of development levels, presenting a holistic systemic concept. The model defines the methodology of the studied process, establishes functional and role dependencies between structural components and visualizes the stages of pedagogical actions (visualization and motivational, compositional and constructive, artistic and design). The model for the development of artistic and constructive competence of future designers in institutions of professional pre-higher education consists of four interrelated blocks (goal-oriented, content-based, activity-based, and result-oriented), it defines and specifies the components, stages, and levels of development of artistic and constructive competence; – a technology for developing artistic and constructive competence of future designers in colleges in the process of professional training has been developed, which 10 comprehensively combines traditional means of productive learning with the didactic capabilities of modern pedagogical technologies – modular, research (heuristic), problem-based; forms of problem-based and developmental learning, development of professional knowledge, skills, abilities, values and personal qualities of education seekers, and their inclusion in various forms of organizing the educational process and training classes, in which explanatory-illustrative, reproductive teaching methods are systematically and consistently replaced by productive, creative ways of mastering artistic and constructive competence; – the diagnostic toolkit for assessing the levels of development of artistic and constructive competence has been improved; – the content of the concept of «development of artistic and constructive competence of future designers» has further developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Шкарупа Г. Проблема розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутнього дизайнера. Педагогічний часопис Волині. 2017. № 4(7). С. 89–95.
2. Шкарупа Г. Робочий зошит із дисципліни «Перспектива і тіні» як інструмент розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів (з педагогічної практики коледжу КНУТД). Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент. 2017. Вип. 12. С. 181–194.
3. Шкарупа Г. Розвиток художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів як міждисциплінарна педагогічна задача. Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент. 2018. Вип. 13. С. 194–208.
4. Шкарупа Г. Методика розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів у мистецьких коледжах. Перспективи та інновації науки. Серія: «Педагогіка», «Психологія», «Медицина». 2023. № 13(31). С. 408–419.
5. Шкарупа Г. Педагогічні умови розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів у закладах фахової передвищої освіти. Colloquium-journal. 2022. № 24(147), Część 1. P. 17–23.
6. Шкарупа Г. Модель розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів у мистецьких коледжах. Věda a perspektivy. 2023. №9(28). С. 169–181.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U002628, 0119U002047.

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орлов Валерій Федорович

2. Valerii F. Orlov

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1843-390X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тименко Володимир Петрович

2. Volodymyr P. Tymenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5039-2511

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 35392834

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-д, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оршанський Леонід Володимирович
2. Leonid V. Orshanskii

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9197-2953

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Василь Іванович
2. Vasyl I. Kovalchuk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5006-573X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа Науково-методичний цент вищої та фахової передвищої освіти

Код за ЄДРПОУ: 38282994

Місцезнаходження: вул. Смілянська, 11, Київ, 03151, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каленський Андрій Анатолійович
2. Andrii A. Kalenskiy

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9034-5042

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пригодій Микола Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пригодій Микола Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Герлянд Тетяна Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна